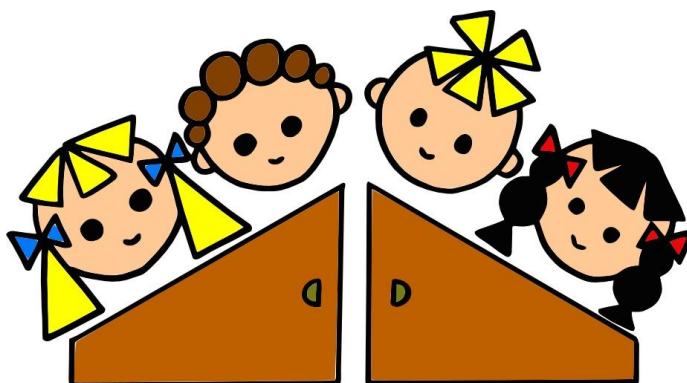

Mateřská škola Poniklá, příspěvková organizace

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Vrátky za poznáním a do zahrádky

Zpracovatel programu : Lenka Scholzová a kolektiv školy

Č.j. 31/17
Upravená verze platná od 1. 9. 2017

ŠVP byl projednán na pedagogické radě dne 25. 8. 2017

Obsah :

1. Identifikační údaje	3
2. Prezentace školy	
2.1. Charakteristika školy	3
2.2. Analýza současného stavu.....	4
2.3. Dlouhodobý plán.....	5
3. Podmínky a organizace předškolního vzdělávání	
3.1. Věcné podmínky	5
3.2. Životospráva	6
3.3. Psychosociální podmínky	8
3.4. Organizace	8
3.5. Řízení mateřské školy	8
3.6. Personální a pedagogické zajištění.....	9
3.7. Spoluúčasť rodičů	9
4. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	
4.1. Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními	10
4.2. Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními.....	11
4.3. Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními	12
5. Vzdělávání nadaných dětí	12
6. Vzdělávání dětí od dvou do tří let	13
7. Charakteristika vzdělávacího programu	14
8. Vzdělávací obsah – integrované bloky	
8.1.Charakteristika integrovaných bloků	14
8.2.Školní integrované dílčí okruhy	15
8.3. Charakteristika školních bloků	
„Vrátky do lidského světa“	16
Dílčí vzdělávací cíle + očekávané výstupy	
Vzdělávací nabídka	
„ Vrátky do přírody i do zahrádky“	23
Dílčí vzdělávací cíle + očekávané výstupy	
Vzdělávací nabídka	
„Vrátky mezi tradice a svátky“	28
Dílčí vzdělávací cíle + očekávané výstupy	
Vzdělávací nabídka	
9. Evaluační systém	32

1. Identifikační údaje

NÁZEV ORGANIZACE: Mateřská škola Poniklá, příspěvková organizace

PROVOZ MATEŘSKÉ ŠKOLY: 6,30 - 16,30 hod.

ZŘIZOVATEL ŠKOLY: Obec Poniklá

ADRESA ŠKOLY : Mateřská škola Poniklá 303 512 42

STATUTÁRNÍ ZÁSTUPCE: Lenka Scholzová

ČÍSLO TELEFONU : 481 585 257
731 711 997

WWW STRÁNKY: <http://ms.ponikla.cz>

E-MAIL : skolka.ponikla@seznam.cz

ID DATOVÁ SCHRÁNKA: q4wkxe2

2. Presentace školy

2.1. Základní údaje

Naše mateřská škola je vesnického typu, umístěná v dolní části obce mimo hlavní komunikace. S její stavbou bylo započato v květnu 1989 v Akci „Z„. Slavnostně byla otevřena 14. září 1983 jako dvoutrídni mateřská škola s kapacitou 60 dětí.

Provoz školy je od 6,30 do 16,30 hodin.

Mateřská škola je rozdělena na tři části. V přízemí budovy se nachází prostorná, dobře vybavená kuchyň, šatny pro provozní zaměstnance, sklad potravin, ostatní sklady a kotelná. Ve dvou ostatních podlažích se nacházejí dvě třídy MŠ. Třídy jsou prostorné, rozdělené

na pracovní a jídelní plochu a hrací a odpočinkovou část.

Každá třída má své sociální zařízení přizpůsobené dětem dané věkové skupiny, prostorný balkon, který bývá využíván při pohybových aktivitách i hravých činnostech (zejména v odpoledních hodinách) a společnou šatnu.

Okolo mateřské školy je velká zahrada ohraničená umělým i přírodním zastřihávaným plotem. Vše je sladěno do přírodních barev a vyrobeno z přírodních materiálů.

Zatím je celá zahrada velice málo zastíněná vzrostlými stromy, snažíme se o nápravu, ale ta potrvá poněkud déle. Zatím stín tvoří pouze několik jehličnanů, kaštan a dva malé buky.

Na počátku školního roku 2013/2014 došlo k zateplení celé budovy MŠ, rekonstrukci regulace plynového topení a částečnému přebudování zahrady MŠ.

2.2. Analýza současného stavu

<ul style="list-style-type: none"> • Přátelské a dobré vztahy na pracovišti • Schopnost týmové práce všech zaměstnanců • Schopnost samostatné práce všech pracovníků • Obětavost a ochota při řešení problémů • Tvůrčí a aktivní tvorba pomůcek a rekvizit pro vzdělávací práci • Dobrá spolupráce se zřizovatelem • Dobrá spolupráce s převážnou částí rodičů • Uspořádání tříd do center aktivit • Dostatečně velké prostory tříd • Nově zateplená budova (okna, půda, fasáda) a rekonstruovaná regulace plynového topení • Postupně obnovovaný nábytek • Propagace školy na veřejnosti • Zlepšení vstupu na zahradu MŠ • Aktivní využívání některých informačních prostředků – PC pro děti • Stálé obnovování vybavení školní zahrady	<ul style="list-style-type: none"> • Menší frekvence vzdělávání formou absolvování seminářů, které jsou v našich podmínkách obtížně dostupné • Částečně zastaralé vybavení školní zahrady • Neustálý nárůst administrativy • Pomalejší pronikání do inovačních metod práce • Špatná dopravní dostupnost nebo cenová náročnost při využívání nabídek kulturních a společenských akcí v okolí • Omezené možnosti vycházek do okolí vzhledem k množství soukromých pozemků v obci Poniklá • Nedostatečná spolupráce se ZŠ
---	---

Příležitosti spolupráce	Rizika
<ul style="list-style-type: none"> • Spolupráce s Policií ČR. a místními hasiči • s ekologickými centry LK – Čmelák, Střevlák • s občanským sdružením Adra • s místními živnostníky a firmami • s místním muzeem, mysliveckým sdružením a speleology • s PPP v Semilech (v případě integrací i s SPC dle postižení) • se seniory a postiženými • s KD v okolním městech • s okolními mateřskými školami 	<ul style="list-style-type: none"> • Zhoršení zajišťování provozních podmínek vzhledem k normativnímu odměňování • Větší počet dětí ze sociálně znevýhodněných rodin • Častý pohyb po vozovkách vzhledem k omezeným možnostem pohybu po soukromých pozemcích

2.3. Dlouhodobý plán

- Předávat a zprostředkovávat dětem životní zkušenosti, které jim pomohou v dalších etapách jejich života.
Naučit děti základním schopnostem a dovednostem důležitým pro celý život.
Upevnit v nich prvky zdravého životního stylu, uvědomění si odpovědnosti za své chování a jednání. Vést děti ke zdravému životnímu stylu – podle podmínek školy dále umožňovat různé sportovní aktivity dětí.
- Vést děti k souladu s přírodou. Podporovat u dětí přirozený zájem o přírodu a péči o ní.
- Rozšiřování společenských vztahů dětí zdravých se zdravotně postiženými, se starými lidmi i spolky a organizacemi v Poniklé.
- Snažit se o zvyšování jazykových schopností a dovedností dětí.
- Navázání na kulturní tradice v obci s aktivní spoluúčastí.

3. Podmínky a organizace vzdělávání

3.1. Věcné podmínky

- Mateřská škola má dvě třídy ve dvou podlažích. Každá třída se skládá z prostoru třídy se stolečky a herny.
- Mateřská škola má dostatečně velké prostory vyhovující skupinovým i individuálním činnostem.
- Nová budova byla otevřena v říjnu 1983, kompletně byla zateplena na podzim roku 2013.

- Po přechodu do právní subjektivity dochází k postupné výměně nábytku ve třídách (hlavně dětských stolů a židlí uzpůsobených antropometrickým požadavkům).
- Ve II. třídě jsou od roku 2000 vyměněna lehátka za matrace na odpočinek pro předškolní děti.
- Tělocvičné náčiní je dále doplňováno.
- Vybavení pomůckami a hračkami je průběžně doplňováno a obnovováno. Hračky jsou umístěny v policích a skříňkách, které jsou dětem dostupné, mohou si je samostatně brát i uklízet.
- Dětské práce jsou pravidelně vystavovány na chodbě MŠ, některé práce jsou vystavovány též ve vývěsce Obce Poniklá. Všechny výsledky výtvarných i pracovních činností jsou prezentovány rodičům i dětem. Veřejnost je může shlédnout při veřejném vystoupení školy v závěru školního roku.
- Budovu mateřské školy obklopuje prostorná a udržovaná zahrada. Horní část zahrady je užitkového charakteru. Rostou zde ovocné stromy, které společně na podzim sklízíme a s pomocí paní kuchařky zpracováváme ve ŠJ. V dolní části zahrady se nachází dvě prostorná pískoviště, dva hrací domečky, dvě herní sestavy se skluzavkou, dřevěným i provazovým žebříkem, dvěma provazovými houpačkami, pod kterými je položena pryžová dlažba a prolézací prvky. V roce 2016 přibyla do dolní části zahrady multifunkční plocha se silnicí a skákacím panákem, trampolína zabudovaná do země a skákací panák z pryžových dlaždic. Dále je zde dřevěný vláček, dvě pružinová houpadla, fotbalové branky a kreslicí tabule. Zahrada je zastíněna pěti stromy různé velikosti a obě pískoviště slunečníky. Dále zde mají děti k dispozici šest stolečků s lavičkami umístěnými na betonové dlažbě. Prostor zahrady umožňuje dětem rozmanité činnosti.
- Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.
- Obě třídy mají k dispozici též prostorné balkóny, které jsou využívány v teplejších měsících při cvičení či k hrám dětí. Na části balkónu je položený koberec pro hry na zemi.

Záměr: Vybavit obě třídy potřebným množstvím dětských stolů a židlí, které budou odpovídat antropometrickým požadavkům a estetickému vzhledu. Stále doplňovat hračky. Ve větší míře ty, které podporují logické myšlení.

3.2. Živospráva

- Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Je zachována vhodná skladba jídelníčku a podávána ve vhodných intervalech.
- Pro děti s některými druhy alergií je připravována strava dle instrukcí rodičů.
- Během celého dne mají děti k dispozici dostatečné množství tekutin (slazených i neslazených).
- Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci.
- Rodiče mají možnost přivádět děti dle svých osobních možností.

Denní časové rozvržení činností dětí (neměnné jsou pouze časy podávání jídel)
 Časové rozvržení je pouze informativní a přizpůsobuje se potřebám dětí a konkrétnímu dennímu programu školy.

6,30 – 8,15	Ranní hry dle nabídky učitelky či výběru dětí
8,15 – 8,45	Dopolední činnosti – řízené pohybové chvílky, jazykové a logopedické chvílky, komunikativní kruh didakticky zacílené činnosti společné, skupinové, individuální
8,45 – 9,20	Hygiena, přesnídávka
9,20 – 9,40	Výběr z nabídky samostatných či skupinových činností, prostor pro experimentování a opakování
9,40 – 11,30	Příprava na pobyt venku, pobyt venku
11,30 – 12,30	Převlékání, hygiena, oběd, ukládání k odpočinku. Prostor pro sebevyjádření dětí.
12,30 – 14,00	Odpočinek s průběžným vstáváním. Specifické činnosti pro předškoláky, individuální práce dle IVP
14,00 – 14,30	Průběžná odpolední svačina
14,30 – 16,30	Odpolední zájmové činnosti dle nabídky učitelky či výběru dětí

- Děti jsou každý den dostatečně dlouho venku. Program činností je přizpůsoben povětrnostním podmínkách.
- Děti mají dostatek pohybu ve třídách i na zahradě školy.
- V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku.

Záměr: Povedeme děti k důslednému pitnému režimu.

Zajistíme dětem ještě větší možnost pohybových aktivit ve třídách. Důsledně povedeme k dodržování pravidel při používání tělocvičných prvků během celého dne.

3.3. Psychosociální podmínky

- Nově příchozí děti mají možnost se spolu s rodiči postupně adaptovat na nové prostředí.
- Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně.
- Všechny učitelky respektují individuální potřeby dětí. Děti mají na všechny činnosti dostatek času a jejich postavení je rovnocenné.
- Volnost a osobní svoboda je vyvážená nezbytnou mírou omezení vyplývající z dodržování společně nastavených „Pravidel třídy“, která si děti společně s učitelkami sestavují na počátku školního roku.
- Pedagogický styl je podporující a sympatizující. Učitelky se snaží o vstřícnou a nenásilnou komunikaci s dětmi.
- Je uplatňován takový pedagogický styl, který počítá s aktivní spoluúčastí dítěte.
- Pedagog se vyhýbá negativním komentářům, dostatečně oceňuje výkony a projevy dítěte pozitivním hodnocením.
- Učitelky se věnují neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňují prosociálním směrem.

Záměr: Povedeme děti k uvědomění si své samostatnosti, rozhodovat se o svých činnostech a k důslednému dodržování společně vytvořených pravidel třídy.

3.4. Organizace

- Denní řád školy je dostatečně pružný a umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí.
- Do denního programu je zařazováno cvičení a pohybové aktivity a hry.
- Učitelky se dětem plně věnují.
- Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuální adaptační režim.
- Je dbáno na osobní soukromí dětí, které mají možnost uchýlit se do klidného koutku.
- Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (pomůcky jsou připravovány včas a v dostatečném množství).
- Mateřská škola má dvě třídy. Do I. třídy se přijímá 20 – 24 dětí (podle počtu přihlášených dvouletých dětí). Do II. třídy se přijímá 28 dětí (na základě povolené výjimky)
- Kriteria pro přijímání nových dětí jsou zveřejněna na internetových stránkách školy nebo na vyžádání v kanceláři ředitelky
- Ve třídách pracují dvě učitelky (při dostatečném počtu dětí), které se překrývají každé dopoledne zpravidla od 9,00 do 12,30 hodin.
- Třídní program je tvořen každý rok na jiné podtéma. S ohledem na podtéma jsou plánované výlety, akce a exkurze.

Záměr: Ve větší míře povedeme děti ke skupinové práci.

3.5. Řízení mateřské školy

- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny v pracovních náplních.
- Škola má vytvořen informační systém:
  - Zaměstnanci** – pedagogické rady a provozní porady (3x ročně)
  - Rodiče** – informační nástěnka na společné chodbě mateřské školy
    - webové stránky školy
    - individuální pohovory

- diskusní odpoledne (1x 2 měsíce)

Veřejnost – webové stránky školy

- presentace v místním tisku
- vývěsní skříň u hlavní silnice
- „Den otevřených dveří“
- Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry, zapojuje je do řízení školy a respektuje jejich názor.
- Ředitelka hodnotí práci všech zaměstnanců, pozitivně je motivuje a podporuje týmovou práci.
- Ředitelka společně s kolektivem učitelek zpracovává Školní vzdělávací program.
- Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, s dalšími orgány státní správy, s odborníky, organizacemi a spolky v místě.

Záměr: Pokusíme se navázat lepší spolupráci se ZŠ.

3.6. Personální a pedagogické zajištění

- Všichni zaměstnanci, kteří pracují v mateřské škole jsou plně kvalifikovaní. V případě chybějící odbornosti mají povinnost si ji doplnit.
- Pedagogický sbor pracuje jako tým s dostatečným prostorem pro sebeuplatnění a kreativitu.
- Učitelky se vzdělávají:
  - studiem odborných časopisů (Informatorium, Školství)
  - samostudiem odborné literatury, která je součástí pedagogické knihovny
  - prostřednictvím vzdělávacích programů (Národní institut pro vzdělávání, Školská zařízení pro DVPP, Vzdělávací centrum Turnov)
- Další vzdělávání je plánováno.
- Logopedická péče je na škole prováděna učitelkami. Jedna učitelka absolvovala kurz logopedické asistentky. Péče probíhá především formou procvičování výslovnosti frontálně při jazykových chvilkách (zpravidla jednou týdně).
Po zjištění úrovně řeči je rodičům doporučena návštěva klinického logopeda.
- Specializované služby, ke kterým nejsou pedagožky dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s odborníky (SPC, lékaři, psychologové, speciální pedagogové).

Záměr: Při vzdělávání pedagogů více využívat nabídky výše uvedených vzdělávacích programů.

Navázat hlubší spolupráci s okolními mateřskými školami.

3.7. Spoluúčast rodičů

- Vztahy mezi rodiči a pedagogy se snažíme založit na oboustranné důvěře, otevřenosti, respektu a spolupráci.
- Rodiče mají možnost dle zájmu podílet se na dění ve škole, účastnit se některých programů.
- Rodiče mají možnost i anonymního vyjádření či vznesení dotazu ve schránce na společné chodbě školy.
- Učitelky dle zájmu rodiče informují o prospívání jejich dětí. Domlouvají se na společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.
- Učitelky chrání soukromí rodin a zachovávají diskrétnost svěřených důvěrných informací. Jednají s rodiči ohleduplně a nezasahují do soukromí rodiny.
- Škola nabízí rodičům poradenský servis, pomáhá rodičům a podporuje rodinnou výchovu.

- Rodiče mají možnost zapojit se do vzdělávacího procesu různými formami a dle svých možností. Se všemi činnostmi jsou seznamováni v týdenních přehledech tříd na chodbě MŠ.
- Rodičům je umožněno zapojit se s dítětem do probíhajících činností.

Záměr: Více podněcovat rodiče k zapojení se do dění ve škole – náměty, akce.

4. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

4.1. Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami Mateřská škola realizuje podpůrná opatření pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami v souladu s §16 Školského zákona. Podpůrná opatření jsou podle organizační, finanční a materiální náročnosti členěny do 5 stupňů. Podpůrné opatření 1. stupně realizuje mateřská škola i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ), na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření 2. – 5. stupně realizuje pouze s doporučením ŠPZ.

- Naplňování záměrů a cílů předškolního vzdělávání mateřské školy jsou v případě vzdělávání dětí se speciálními potřebami přizpůsobeno tak, aby maximálně vyhovovalo potřebám i možnostem těchto dětí.
- Snahou všech zúčastněných je vytvářet optimální podmínky k rozvoji osobnosti dítěte se speciálními potřebami, jeho učení, komunikace s ostatními, aby dosáhlo k co největší samostatnosti.
- Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními mají učitelky na zřeteli, že jednotlivé děti se ve svých individuálních vzdělávacích možnostech a potřebách liší.
- Účelem podpory těchto dětí je plné zapojení a využití vzdělávacího potenciálu každého s ohledem na jeho možnosti a schopnosti a zahrnutí podpůrných opatření (opatření 1. stupně stanoví mateřská škola, od 2. stupně jsou podpůrná opatření stanovená ŠPZ po projednání s mateřskou školou a zákonným zástupcem dítěte).
- Závazný rámec a organizační zabezpečení vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. stupně je školou zpracovaný Plán pedagogické podpory (PLPP) a pro děti od 2. stupně podpory je školou zpracovaný na základě doporučení ŠPZ Individuální vzdělávací plán (IVP).
- Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami učitelky i ostatní pracovníci, kteří se podílejí na péči o ně a jejich vzdělávání, volí vhodné metody a prostředky, které jsou v souladu s přiznanými podpůrnými opatřeními, uplatňují vysoce profesionální postoj a přístup k dítěti.
- Všichni zúčastnění vytvářejí podmínky pro pozitivní přijetí dětí se speciálními potřebami v komunitě mateřské školy. V souvislosti s tím pedagogové navazují úzkou spolupráci s rodiči všech dětí, citlivě s nimi komunikují a předávají potřebné informace.
- Učitelky spolupracují s dalšími odborníky, využívají služeb školských poradenských zařízení, sdílí zkušenosti s kolegy (i z jiných školských zařízení), vzdělávají se v oblastech zdravotních postižení i sociálních znevýhodnění.

4.2. Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole

- Škola identifikuje speciální vzdělávací potřeby (učitelky důsledně vedou portfolia dětí a pedagogickou diagnostiku, do konce října identifikují odchylky ve výkonech, chování, projevech dětí, o zjištěných skutečnostech pohovoří s rodiči dítěte a zároveň oznámí tuto skutečnost ředitelce školy).
- Učitelky navrhnou podpůrná opatření 1. stupně podpory. Vypracují Plán pedagogické podpory (PLPP). Plán pedagogické podpory obsahuje:
  - a) Charakteristiku dítěte a jeho obtíží (silné, slabé stránky, popis jeho obtíží, případně sociálně-pedagogickou diagnostiku, aktuální zdravotní stav dítěte, další okolnosti ovlivňující nastavení podpory),
  - b) stanovení cílů rozvoje dítěte,
  - c) podpůrná opatření v mateřské škole - specifikaci úprav metod práce s dítětem, organizaci jeho vzdělávání, kritéria hodnocení dítěte, pomůcky, požadavky na organizaci práce učitelek, podpůrná opatření v rámci domácí přípravy (po dohodě s rodiči), podpůrná opatření jiného druhu (respektování zdravotního stavu dítěte, rodinné situace, vztahových problémů, postavení dítěte ve třídě) a také způsoby a termíny vyhodnocení účinnosti PLPP.
- Následně je po dobu 3 měsíců realizován PPLP.
- Učitelky vyhodnotí jeho účinnost, pokud je zjištěno, že podpůrná opatření stačí k naplnění vzdělávacích potřeb dítěte, jsou podpůrná opatření realizována po dobu, kdy jsou efektivní v dosahování stanovených cílů rozvoje dítěte, pokud je zjištěno, že opatření nestačí a u dítěte nenastalo očekávané zlepšení ve výkonech (chování, projevech...) zákonný zástupce dítěte na základě sdělení školy kontaktuje Školské poradenské zařízení (ŠPZ).
- Škola pro účel diagnostiky dítěte v ŠPZ vypracuje zprávu o již poskytnuté pedagogické podpoře, ve které uvede, jaký problém ve vzdělávání dítěte nastal, jaká podpůrná opatření byla uplatňována, jak jsou vyhodnocena.
- ŠPZ provede diagnostiku dítěte, a na jejím základě stanoví, zda je v kompetenci školy pokračovat v podpůrném opatření 1. stupně (zařízením mohou být navržena i jiná opatření 1. stupně), nebo zda jsou speciální potřeby dítěte natolik závažné, že je třeba využít podpůrná opatření vyššího stupně podpory, pak se stává dítě klientem ŠPZ.
- Pokud ŠPZ přizná dítěti podpůrná opatření 2. - 5. stupně, jsou školou dítěti poskytována, vždy však s předchozím písemným informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte.
- Individuální vzdělávací plán (IVP) škola zpracovává zpravidla pro dítě, které má speciální vzdělávací potřeby a je vzděláváno formou individuální integrace. Podkladem pro zpracování IVP je: doporučení ŠPZ, žádost zákonného zástupce dítěte, nebo rozhodnutí ředitelky školy. IVP je zpracováván bez odkladu, nejpozději do 1 měsíce po obdržení doporučení a žádosti zákonného zástupce dítěte.
IVP vypracovávají učitelky, za jeho vypracování zodpovídá ředitelka školy.
Platnost IVP stvrzují podpisy učitelky, ředitelka školy, pracovník ŠPZ a zákonný zástupce dítěte.
- Na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte je vzdělávání dítěte poskytováno podle IVP.
IVP obsahuje údaje o skladbě druhů, stupňů podpůrných opatření, identifikační údaje dítěte, informace o úpravách obsahu vzdělávání dítěte, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání,

úpravách metod, forem vzdělávání a hodnocení dítěte, případné úpravy výstupů ve vzdělávání dítěte, údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání dítěte, je zde uvedeno jméno pedagogického pracovníka ŠPZ, se kterým škola spolupracuje.

4.3. Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

- Mateřská škola zajistí pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními podmínky s ohledem na jejich vývojová a osobnostní specifika (v oblasti věcného prostředí, životosprávy, psychosociálního klimatu, organizace vzdělávání, personálního a pedagogického zajištění, spolupráce mateřské školy s rodinou).
- Učitelky diferencují a individualizují vzdělávací proces při plánování a organizaci činností, volbě obsahu, metod i forem vzdělávání, realizují stanovená podpůrná opatření.
- Učitelky spolupracují se zákonnými zástupci dětí, školským poradenským zařízením a dalšími odborníky mimo oblast školství.
- Škola zajistí snížení počtu dětí ve třídě a případnou přítomnost asistenta pedagoga v souladu a možnostmi platné legislativy.

5. Vzdělávání nadaných dětí

- Mateřská škola se metodou včasné diagnostiky snaží odhalit mimořádné schopnosti a nadání dětí (metody - pozorování, anamnéza, rozhovor, analýza výtvorů, kreseb, hry dítěte, jeho portfolia).
- Pro nadané dítě je žádoucí, aby jeho mimořádné schopnosti byly odhaleny již v předškolním věku, a aby nastupovalo do 1. třídy základní školy již se zmapovanými výchovnými a vzdělávacími potřebami, které má. Základní škola pak může pružněji na jeho potřeby zareagovat.
- Nadání je většinou poprvé vnímáno v rodině ke konci 3. roku věku dítěte. Nadané děti se liší od svých vrstevníků v oblasti jemné a hrubé motoriky, kreativity, intelektem, úrovni řeči, sociálními projevy i úrovni v dalších specifických oblastí. U dětí v předškolním věku se mimořádné schopnosti a nadání projevují např. časným čtením, bohatou slovní zásobou, zájmem o encyklopedie, velkou zručností při práci se stavebnicemi, mimořádnými schopnosti pohybového nebo uměleckého charakteru.
- Učitelky po vyzpozování mimořádných schopností a nadání dítěte povedou na toto téma rozhovory s rodiči, doporučí vyšetření dítěte odborníkem v Pedagogicko – psychologické poradně.
- Odborník poradny (ŠPZ) odborným testováním (testy inteligence, testy výkonu, kreativity, didaktické testy) stanoví míru nadání dítěte a případně doporučí stupeň podpůrných opatření. Pokud zjištění vyžaduje vzdělávání dítěte formu individuálního vzdělávacího plánu (IVP), poskytne ŠPZ škole potřebné podklady i metodickou pomoc. Podle přiznaného stupně podpory škola zajistí pro dítě odpovídající podmínky.
- Vzdělávání nadaného dítěte bude probíhat v běžné třídě, formou individuální integrace s využitím obohacujícího pedagogického přístupu, úzkou spoluprací s rodiči dítěte, a v souladu

s doporučeními ŠPZ. V případě nadání v pohybových, či uměleckých oblastech bude školou rodičům doporučován rozvoj dítěte v některých z uměleckých škol v místě či okolních městech.

- Učitelky budou pro úspěšnost práce s nadaným dítětem dodržovat pravidla: vstřícná komunikace, pozorné naslouchání, neautoritativní komunikace, vytvoření dostatečného prostoru pro seberealizaci, prezentaci a sebevyjádření, nerušit dítě, je-li zaujato činností, společně hodnotit, diskutovat, vybírat komplexnější činnosti, úkoly s možností různé obtížnosti, s možností spolupráce, nenutit dítě do činnosti, podporovat jeho aktivitu, předkládat podnětný materiál.
- V podpoře rozvoje nadaného dítěte bude škola získávat informace k dané problematice např. na www.talentovani.cz, www.mensa.cz/nadane-dite, www.nadanedite.cz

6. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

- Vzhledem k postupným změnám školské legislativy je záměrem naší školy co nejlépe realizovat vzdělávání dětí, které dovršily při nástupu do mateřské školy věku dvou let.
- Podmínky je nutné připravit v těchto oblastech:
  - a) Personální (současné působení 2 učitelek ve třídě - zajištění této podmínky je závislé na navýšení normativu na dítě při snížení počtu dětí, dále průběžné vzdělávání učitelek v této oblasti).
  - b) Bezpečnosti (zajistit bezpečný pohyb v prostorách třídy i při pobytu venku, didaktické pomůcky a věcné zařízení odpovídající věku dětí (vhodné pro děti od dvou let), ošetřit požární rizika).
  - c) Životosprávy (osobní hygiena, specifický režim dne - např. zvýšená potřeba spánku).
  - d) Metodiky.
- Ve výchově a vzdělávání dětí mladších tří let se budou učitelky snažit o naplnění tří priorit:
  1. úzce spolupracovat s rodinou a vytvářet podmínky pro zajištění organické provázanosti režimu dvouletého dítěte v rodině i mateřské škole.
  2. individuálně podporovat aktivitu dětí, zvědavost, snahu po objevování, ale zároveň je nepřetěžovat.
  3. vytvořit pevné základy pro postupné osamostatňování dítěte v oblasti sebeobsluhy a socializace směřující k rozvoji osobnosti.
- Učitelky se vyvarují nežádoucího poučování dětí, manipulativního jednání s dětmi a preferování zájmů dospělých nad zájmy dětí, naopak budou respektovat jejich specifické potřeby a zájmy.

7. Charakteristika vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program s názvem „Vrátky za poznáním a do zahrádky“ vytvořil kolektiv MŠ Poniklá v souladu se záměry RVP PV. Vychází z dlouhodobého plánu školy, analýzy současného stavu a zohledňuje místní podmínky školy.

ŠVP nemá specifické zaměření, neboť naše MŠ je jedinou v obci a tudíž chceme, aby vyhovovala co nejširší skupině spoluobčanů. I přesto bývají v práci s dětmi využívány i některé prvky alternativních vzdělávacích programů. Jistým specifikem ŠVP je hlubší poznávání kulturních tradic obce, zejména pak činnosti místního ochotnického spolku.

Hlavním záměrem ŠVP je vést děti k poznávání, získávání životních zkušeností, rozvíjení zájmů, k podpoře samostatnosti, tvořivosti a zdravému sebevědomí.

Metody a formy práce a vzdělávání

Převládající formou práce je spontánní hra, doplněná o řízené, skupinové a individuální činnosti. Děti si volí činnosti na základě vlastního zájmu a získávají poznatky prožitkovým učením. Při vzdělávání jsou respektovány individuální potřeby dětí a přirozené střídání pohybových i klidových aktivit.

Každým rokem pracujeme podle jiného podtématu, který nám umožňuje zařazovat akce, výlety apod. podle zaměření roku a vhodně pomáhá s motivací všech činností.

8. Vzdělávací obsah – integrované bloky

8.1. Charakteristika integrovaných bloků

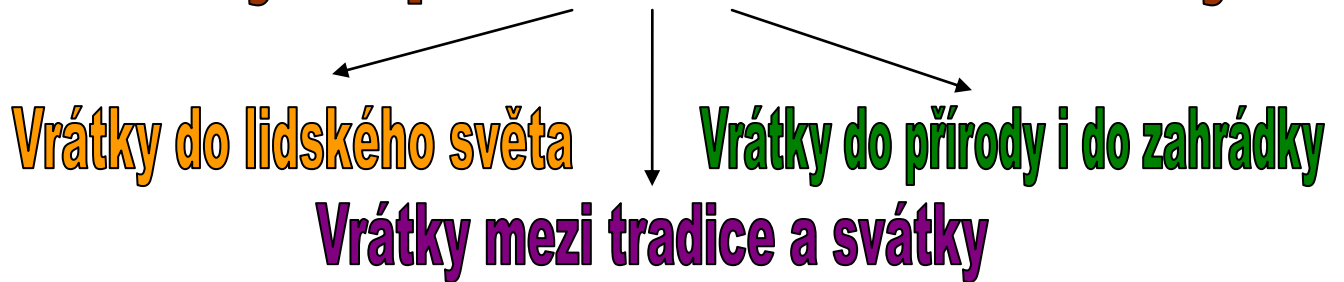
Program je sestaven do tří integrovaných školních bloků, které nabízejí tématické okruhy. Z nich vycházejí jednotlivé dílčí okruhy, které si vypracovávají učitelky samy ve svých třídách.

Učitelky si vybírají dílčí bloky podle schopností a věku dětí. Tomu také přizpůsobují nabídku a výstupy.

Tématické bloky nejsou časově přesně dané a jsou zařazovány v průběhu celého školního roku dle okolností a podmínek.

Dílčí cíle ŠVP jsou sestaveny pro nejstarší věkovou skupinu

Vrátky za poznáním a do zahrádky

8.2. Školní integrované dílčí okruhy

Vrátky do lidského světa:

- Já a noví kamarádi
- Kdo je můj nejbližší
- Já a moje mateřská škola
- Každý má svůj kout (obec, svět, vesmír)
- Doprava + bezpečnost
- Kdo nám pomáhá (IZS, řemesla, profese)
- Já a moje tělo, zdraví

Vrátky do přírody i do zahrádky:

- Rok (Jaro, léto, podzim, zima, střídání období, čas)
- Fauna (volně žijící zvířata, domácí zvířata, vodní svět, exotická zvířata, ptáci)
- Flóra (les, rostliny, byliny)
- Ekologie (pokusy, třídění, úklid přírody)
- Další témata, která souvisejí s přírodou, časem (např. Budík)

Vrátky mezi tradice a svátky:

- Advent (Andělské a čertovské rojení, Barborčina nadílka, vánoční zvyky, vánoční příběh)
- Masopustní rej
- Velikonoce
- Svátek matek
- MDD
- Rozloučení
- Pohádkový čas
- Další témata, která souvisejí např. s pohádkami, atd

8.3. Charakteristika školních bloků

Vrátky do lidského světa

Záměrem tohoto bloku je přinést dětem jistou míru sebepoznávání, poznávání vrstevníků i světa dospělých. Umožní dětem též poznání nejbližšího okolí, světa i života v něm. V průběhu jeho naplňování budou děti získávat nejen zdravé sebevědomí, ale i správné životní návyky a postoje. Tento blok nabídne dětem spolupráci s vrstevníky i soužití ve společenství druhých lidí, ať už zdravých či handicapovaných, a povede je k respektu a toleranci vůči odlišnosti jednotlivců i kultur.

DÍTĚ A JEHO TĚLO

Dílčí vzdělávací cíle + očekávané výstupy:

1. Uvědomění si vlastního těla

- zachovávat správné držení těla
- ovládat dechové svalstvo

2. Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky

- zvládnout základní pohybové dovednosti
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, jednoduchými hudebními nástroji

3. Rozvoj a užívání všech smyslů

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů

4. Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti

- zvládat běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- zvládnout základní prostorovou orientaci

5. Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

- Zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony

6. Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

- Pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji

7. Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

- Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
- Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí, a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc

8. Vytváření zdravých životních návyků a postojů, jako základu zdravého životního stylu

- Zacházet s běžnými předměty denní potřeby zejména v oblasti sebeobsluhy

Vzdělávací nabídka

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky, lezení)
- nelokomoční pohybové dovednosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty
- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovňovací, protahovací, uvolňovací, dechová a relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti (hygiena, stolování, oblékání, úklid)
- hra a činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti zaměřené k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, k prevenci nemocí, nezdravých návyků a závislostí

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

Dílčí vzdělávací cíle + očekávané výstupy:

Jazyk a řeč

1. Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností, receptivních i produktivních

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

2. Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních)

- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity
- vést rozhovor, domluvit se slovy i gesty
- formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
- ptát se na slova, kterým nerozumí a aktivně je používat
- popsat situaci skutečnou podle obrázku

3. Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka

- naučit se z paměti krátké texty
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma, antonyma
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, dopravní značky)
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá slova a číslice
- poznat napsané své jméno

Poznávací schopnost a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

4. Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, rozvoj paměti a pozornosti, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie

- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat a všímat si
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

5. Rozvoj tvořivosti (řešení problémů)

- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit

6. Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)

- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení

7. Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení

- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat prostorové pojmy a elementární časové pojmy
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat nápady
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným

8. Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci

- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat

9. Vytváření základů pro práci s informacemi

- projevovat zájem o knížky a encyklopedie, užívat telefon

Sebepojetí, city, vůle

10. Poznávání sama sebe, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě, získání sebevědomí, sebedůvěry a osobní spokojenosti

- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- uvědomovat si své možnosti a limity
- zorganizovat hru

11. Získání relativní citové samostatnosti

- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory

12. Rozvoj schopnosti sebeovládání

- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim svoje chování
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat svoje afektivní chování

13. Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky, rozlišovat citové projevy v důvěrném i cizím prostředí

14. Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

- přijímat pozitivní ocenění a svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky

16. Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují, odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- rozhodovat o svých činnostech

Vzdělávací nabídka

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky
- společné diskuze, rozhovory, vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle vlastní fantazie
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo shlédlo
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a čtení knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností, charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání, atd.)
- volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti
- námětové hry a činnosti
- hry podporující tvořivost, představivost a fantazii
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- činnosti zaměřené k chápání pojmů a osvojování poznatků
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i rovině
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou a jejich smysluplné praktické aplikaci
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem
- spontánní hra
- činnost zajišťující spokojenost a radost, veselí a pohodu
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte
- úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- činnosti nejrůznějšího zaměření umožňující vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení organizačních dovedností
- sledování pohádek a příběhů obohacující citový život dítěte
- cvičení v projevování citů, v sebekontroli a sebeovládání
- námětové hry na téma „Rodiny, Přátelství“ apod.
- výlety do okolí
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší a v čem jsou si podobní
- mimické vyjadřování nálad
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

Dílčí vzdělávací cíle + očekávané výstupy:

1. Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v MŠ, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

2. Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad

3. Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (rodina, MŠ, kamarádi)

- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem, apod.

4. Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti, atd.)

- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože každý je jiný, že osobní, respektive osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc

6. Rozvoj kooperativních dovedností

- spolupracovat s ostatními

7. Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc

Vzdělávací nabídka

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- společenské hry a společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sblížení dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina, MŠ, kamarádi
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

DÍTĚ A SPOLEČNOST

Dílčí vzdělávací cíle + očekávané výstupy:

1. Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat

2. Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti dovednosti
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

3. Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé

5. Seznamování se světem lidí, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu a bezpečí druhých

6. Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

- přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem bez předsudků

7. Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu

- odmítat společensky nežádoucí chování, chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik

Vzdělávací nabídka

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí MŠ
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných smysluplných pravidel soužití ve třídě
- různorodé společenské hry a skupinové aktivity umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur

DÍTĚ A SVĚT

Dílčí vzdělávací cíle + očekávané výstupy:

1. Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit

3. Poznávání jiných kultur

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý, mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích,

7. Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v MŠ
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

8. Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, lidmi, společnostmi a planetou Zemí

- mít elementární povědomí o planetě Zemi, vesmíru
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Vzdělávací nabídka

- přirozené pozorování blízkého prostředí, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené na získávání praktické orientace v obci
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit, využívání praktických ukázek varujících děti před nebezpečím
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- využívání encyklopedií a obrazového materiálu a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuze nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dětsky srozumitelnými reáliemi o naší republice

Vrátky do přírody i do zahrádky

Tento blok seznamuje děti s rozmanitostí živé i neživé přírody. Klade důraz na schopnost dětí vnímat okolní prostředí, sounáležitost s ním a podporuje přirozenou péči o ochranu životního prostředí. V tomto bloku děti prožívají hezké chvíle v přírodě a získávají elementární poznatky o ní, mají možnost vnímat přírodní krásy a rozmanitost přírody.

Jednotlivá témata podporují u dětí vnímání všemi smysly, zvědavost, tvořivost, učí je objevovat a o prožitcích z přírody vypravovat.

Tento blok bývá obohacen různými ekologickými programy.

DÍTĚ A JEHO TĚLO

Dílčí vzdělávací cíle + očekávané výstupy

1. Uvědomění si vlastního těla

- zachovávat správné držení těla, ovládat dechové svalstvo

2. Zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku, zacházet s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem

3. Rozvoj a užívání všech smyslů

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů

4. Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí

5. Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony zvládat jednoduché úklidové práce a práci na zahradě
- zacházet s běžnými pracovními pomůckami

8. Vytváření zdravých životních návyků a postojů, jako základů zdravého životního stylu

- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí

Vzdělávací nabídka

- lokomoční pohybové činnosti a jiné činnosti
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem
- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- jednoduché pracovní činnosti při úklidu a úpravě prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

JAZYK A ŘEČ

Dílčí vzdělávací cíle + očekávané výstupy:

1. Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění)

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- chápat slovní vtip a humor
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- vést rozhovor, naslouchat druhým, sledovat řečníka i obsah, ptát se

3. Rozvoj zájmu o další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

- rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- projevovat zájem o knížky
- naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky)

POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE

Dílčí vzdělávací cíle + očekávané výstupy:

4. Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému.

- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

5. Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)

- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a tom, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit

6. Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)

- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)

7. Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení

- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat nápady
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným

8. Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)

- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat
- chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy, orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase

9. Vytváření základů pro práci s informacemi

- účelně využívat encyklopedie a přírodovědné knihy, DVD

SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE

14. Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

- přijímat pozitivní hodnocení i svůj případný neúspěch, vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje pokroky
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného

15. Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání

- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních krás

16. Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- rozhodovat o svých činnostech
- zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je

Vzdělávací nabídka

- sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
- komentování zážitků a aktivit
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené na poznávání zvuků
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky, (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- přímé pozorování přírodních i technických objektů i jevů v okolí dítěte
- rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností, jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní manipulace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání)
- experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, práce s knihou a obrazovým materiálem)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou, jejich smysluplné praktické aplikace
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti
- spontánní hra
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem v nichž může být dítě úspěšné
- činnosti nejrůznějšího zaměření umožňující obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení

- výlety do okolí
- činnosti zaměřené na poznávání různých lidských vlastností

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

Dílčí vzdělávací cíle + očekávané výstupy:

1. Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému

- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití, dodržovat herní pravidla
- navazovat kontakty s dospělým, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho

6. Rozvoj kooperativních dovedností

- spolupracovat s ostatními

Vzdělávací nabídka

- verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná povídání
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování
- činnosti zaměřené na poznávání prostředí, v němž dítě žije
- četba, vyprávění a poslech příběhů

DÍTĚ A SPOLEČNOST

Dílčí vzdělávací cíle + očekávané výstupy:

2. Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu

3. Rozvoj základních společenských postojů, návyků a dovedností dítěte

- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim

4. Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami a knížkami

5. Seznamování se světem lidí, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům

7. Vytvoření základů aktivních postojů ke světu a k životu

- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik

Vzdělávací nabídka

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- skupinové aktivity
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí

DÍTĚ A SVĚT

Dílčí vzdělávací cíle + očekávané výstupy:

1. Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu.

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit
- zvládat běžné činnosti i jednoduché praktické situace

2. Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- mít povědomí o širším věcném, přírodním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

4. Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádku a škod, upozornit na ně

5. Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí, při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí, dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady

6. Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

- starat se o rostliny, živé tvory a chránit přírodu v okolí

7. Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé a že s těmito změnami je třeba v životě počítat

8. Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti s živou a neživou přírodou a planetou Zemí

- mít povědomí o významu životního prostředí a přírody pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují životní prostředí
- mít elementární povědomí o planetě Zemi, vesmíru apod.

Vzdělávací nabídka

- přirozené pozorování blízkého prostředí, okolní přírody, vycházky do okolí a výlety
- poučení o možných nebezpečných situacích a ochrany před nimi
- praktické užívání pomůcek a předmětů, se kterými se dítě běžně setkává
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě
- práce s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuze nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich

vlastnostmi

- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů
- ekologicky motivované hrové aktivity
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, zahradu a blízké okolí

Vrátky mezi tradice a svátky

Tento blok má mít pro děti hlubší citový podtext. Děti se v něm budou seznamovat s kulturními, společenskými a křesťanskými tradicemi i místními zvyky. V tomto bloku bude hojně využíváno pohádek a příběhů s morálním ponaučením, hudebních, pohybových, dramatických a výtvarných prvků.

V neposlední řadě budou děti poznávat radost z návštěvy divadel, výstav, koncertů, muzeí, ze společného i individuálního vystoupení ve školce i na veřejnosti. Radost z obdarovávání druhých, z účasti či spoluúčasti na kulturních a společenských akcích v obci.

DÍTĚ A JEHO TĚLO

Dílčí vzdělávací cíle + očekávané výstupy

1. Uvědomění si vlastního těla

- zachovávat správné držení těla
- sladit pohyb se zpěvem, ovládat dechové svalstvo

2. Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností, ovládnutí pohybového aparátu

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, pohybovat se ve skupině dětí a v různém prostředí
- sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynů

5. Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

- znát základní pojmy užívané ve spojení s pohybem
- zacházet s běžnými předměty a jednoduchými hudebními nástroji

Vzdělávací nabídka

- lokomoční i nelokomoční pohybové činnosti a jiné činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

JAZYK A ŘEČ

Dílčí vzdělávací cíle + očekávané výstupy:

1. Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění), i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči

- chápat slovní vtip a humor
- utvořit jednoduchý rým
- naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah

2. Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu

- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu)
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)

3. Rozvoj zájmu o další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

- projevovat zájem o četbu, sledovat divadlo, hudbu, film
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat

POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERA

Dílčí vzdělávací cíle + očekávané výstupy:

4. Rozvoj paměti a pozornosti, rozvoj a kultivace představitosti a fantazie

- záměrně pozorovat, postřehovat a všímat si
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit

5. Rozvoj tvořivosti

- vyjadřovat svou představitost a fantazii v tvořivých činnostech (výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

7. Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení

- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení

SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE

10. Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě, uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti

- uvědomovat si svoje možnosti i limity
- zorganizovat hru
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky

12. Rozvoj schopnosti sebeovládání

- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat svoje chování, odložit splnění svých osobních přání
- přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti

15. Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací)

Vzdělávací nabídka

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, slovní hádanky, vokální činnosti
- samostatný slovní projev na určité téma

- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- námětové a spontánní hry a činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- činnosti nejrůznějšího zaměření umožňující samostatné vystupování a vyjadřování
- cvičení organizačních dovedností
- estetické a tvůrčí aktivity
- sledování pohádek a příběhů obohacující citový život dítěte
- návštěvy dětských kulturních akcí
- dramatické činnosti (mimické vyjadřování nápad)

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

Dílčí vzdělávací cíle + očekávané výstupy:

2. Osvojení si schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad

5. Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem
- využívat různé způsoby komunikace

6. Rozvoj kooperativních dovedností

- spolupracovat s ostatními

Vzdělávací nabídka

- verbální a neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělými
- dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry
- společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

DÍTĚ A SPOLEČNOST

Dílčí vzdělávací cíle + očekávané výstupy:

4. Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- chovat se zdvořile a s úctou k dospělým i k dětem, vážit si jejich práce a úsilí

5. Seznamování se světem kultury a umění

- mít povědomí o zvycích a tradicích běžných v daném kulturním prostředí

7. Vytváření pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňující tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální

8. Rozvoj společenského i estetického vkusu

- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky

Vzdělávací nabídka

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- různorodé společné hry a skupinové aktivity umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu a výsledcích
- přípravy a realizace společných zábav a slavností v rámci zvyků a tradic, kulturní programy apod.
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, hudební, hudebně pohybové podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání, vyjadřování a třibení vkusu
- receptivní, slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo MŠ, návštěvy kulturních a uměleckých míst
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění

DÍTĚ A SVĚT

Dílčí vzdělávací cíle + očekávané výstupy

1. Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené

2. Vytváření elementárního povědomí o širším kulturním prostředí, o jejich rozmanitosti a tradicích

- mít povědomí o širším společenském a kulturním prostředí i jeho dění v okolí dítěte

8. Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, lidmi a společností

- mít povědomí o významu společnosti pro člověka

Vzdělávací nabídka

- přirozené pozorování kulturních objektů
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé

- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání knih a dalších médií
- kognitivní činnosti
- seznamování dítěte přijatelnou formou s reáliemi o naší republice

9. Evaluační systém

Jde o průběžné vyhodnocování vzdělávacích činností, situací a podmínek v mateřské škole, které nám poskytuje zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce. Jde o systematický proces, jehož výsledky využíváme ke zlepšování vzdělávacího procesu a podmínek, za kterých se tento proces uskutečňuje.

Sledujeme :

- **Naplňování cílů programu**
- **Kvalita podmínek školy**
- **Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání**
- **Práce pedagogů i provozních zaměstnanců**
- **Výsledky vzdělávání**

Pravidla evaluace:

Předmět evaluace :

Práce a činnosti, které s dětmi provádíme, reakce a chování dětí i celé skupiny, individuální rozvoj, relativní posun dítěte i celé skupiny, vývoj kvality pedagogické práce učitelek, věcné podmínky, životospráva, psychosociální podmínky, organizaci řízení MŠ, personální a pedagogické zajištění, spoluúčast rodičů.

Sledujeme soulad třídních programů se školním programem a RVP PV.

Formy a metody (způsob provedení):

Rozhovor, diskuze s učitelkami, provozními zaměstnanci, rodiči i dětmi, pozorování, hospitace, rozbor dokumentace školy, analýza dětských prací, kontrolní činnost ředitelky školy, pedagogické porady, dotazníky, anketa

Zdroje informací :

Děti a jejich spontánní reakce, postoje, gesta, verbální i neverbální projevy, postoje rodičů, pedagogický sbor a další odborníci, partneři školy, zřizovatel, ZŠ, veřejnost, hodnotící zprávy ČŠI

TŘÍDNÍ EVALUACE :

1. Rozhovory učitelek	během dne
2. Individuální pohovory s rodiči	ráno, odpoledne, při schůzkách s rodiči
3. Zápis do individuálních karet dětí	dle potřeby a zjištění
4. Opakování poznatků z předešlých dnů	denně
5. Zápisy do třídních knih a evaluačního přehledu	denně

6. Zakládání pracovních listů dětí označené datem	dle potřeby
7. Vstupní hodnocení třídy	konec září
8. Závěrečné hodnocení třídy a třídního vzdělávacího programu	závěr roku
9. Hodnocení integrovaných bloků	v závěru školního roku

ŠKOLNÍ EVALUACE :

1. Dotazníky pro rodiče	1 x ročně
2. Schránka na připomínky a náměty na chodbě MŠ	
3. Hospitace v jednotlivých třídách	dle plánu
4. Pedagogické porady	dle plánu
5.. Spolupráce se ZŠ (příprava dětí na vstup)	
6. Zpráva o činnosti	na konci školního roku
7. Odpoledne s rodiči a dětmi, vystoupení pro rodiče	dle plánu
8. Závěrečná evaluace školního vzdělávacího programu	závěr roku